

I Ammatillisten tutkintojen määritelmä ja tutkintotyyppien kriteerit

1 Ammatillisen tutkinnon määritelmä

Määrittely selkiyttää kokonaisuutta ja korostaa työelämäkytkentää.

2 Tutkintotyyppien kriteerit

Ammattitutkinnon tunnustaminen väyläksi alalle tulevalle on tarpeellinen tarkennus.

II Ammatillisten tutkintojen tutkintorakenne

1.2 Tutkintorakenneasetukset

Käsitteiden yhtenäistäminen on kannatettava muutos. Tutkinnon peruste on näyttötutkinnoissa jo vakiintunut käsite.

2 Tutkintojen ja koulutusohjelmien/osaamisalojen nimet sekä tutkintonimikkeet

Tutkintonimikkeiden käyttöönotto myös ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa on kannatettava asia.

Osaamisala on näyttötutkinnoissa jo vakiintunut käsite. Hyvä, että yhtenäistetään.

III Tutkintojen laajuus

Opetushallitus edellyttää tutkinnon ja tutkinnon osien laajuuksien ilmoittamista valmistavassa koulutuksessa ja opintosuoritusotteissa. Koska näitä ei nyt määritellä tutkintojen perusteissa, syntyy sekavuutta. Eri koulutuksen järjestäjät ilmoittavat samat tutkinnot eri laajuisiksi. Yhtenäisyyden vuoksi nimellisia laajuudet tulee määritellä tutkintojen perusteissa opintoviikkoina tai opintopisteinä. Myös hyväksilukeminen tai tunnustaminen seuraavalla koulutustasolla helpottuu, jos aikaisempien opintojen laajuus on määritelty.

IV Tutkintojen muodostuminen

1 Tutkinnon muodostumisen ”perusyksikkö”

Käsite tutkinnon osa on selkeä ja näyttötutkinnoissa jo vakiintunut.

2 Pakollisuus ja valinnaisuus tutkinnoissa

Liika valinnaisuus aiheuttaa ongelmia, tutkinnot jäävät helposti kesken.

V ammatillisten tutkintojen opetussuunnitelman/tutkinnon perusteet ja niiden valmisteluprosessi

1 Perusteiden sisältö

Tutkintojen perusteiden tulee olla ytimekkäitä ja pelkistettyjä.

Tutkintoja tulee kehittää niin, että opiskelijat oikeasti valmistuvat, kouluttajat tietävät mitä pitää tehdä, tutkinnot pysyvät hallittuina ja hallittavina kokonaisuuksina. Tutkinnon tulee rakenteeltaan olla selkeä, ymmärrettävä ja helppo lukea. Kokonaisuuden pitää hahmottua selkeästi. Kielen on oltava ymmärrettävää. Voiko työelämän tutkintojen perusteet kirjoittaa työelämän kielellä?

Muita huomioita

Perusteissa tulisi olla yksi nimike ja yhdet perusteet, vaikkakin useita eri koulutusohjelmia/osaamisaloja.

Jotain tutkinnon työelämän vastaavuuden puutteesta kertoo varmaankin se, että esim. sosiaali- ja terveysalalle on tullut runsaasti erilaisia ammatti- ja erikoisammattitutkintoja.

Jos tutkintojen rakenteisiin tehdään muutoksia, olisi ehkä hyvä, että esim. sähkö- ja automaatiotekniikan pt:ssä eri tutkintonimikkeet siirrettäisiin eri koulutusohjelmiksi, jos edellytykset niille on. Sama koskee kone- ja metallialan perustutkintoa sekä tieto- ja tietoliikennealan perustutkintoa.

AMKE r.y:n/Sampo Suihkon toimeksiannosta

Tapio Siukonen
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia